

Gazeta Grodziska i okolic

4/ (185)

2017

GAZETA
BEZPŁATNA

CHODACZÓW • GRODZISKO GÓRNE • GRODZISKO DOLNE • GRODZISKO NOWE
LASZCZYNY • OPALENISKA • PODLESIE • WÓLKA GRODZISKA • ZMYŚLÓWKA

ISSN 1234-5296

Grodziski Turek - ale ciacho

تورك غردزيسكى
Turek Grodziski
CIASTKO OKOLICZNOŚCIOWE
XXV Podkarpacka (XIV Ogólnopolska)
Parada Straży Wielkanocnych
Grodzisko Dolne, 30 kwietnia 2017r.

Skład: piernik klasyczny, mąka pszenna typ 500,
miód sztuczny, woda, olej roślinny.
Należy spożyć do: 31.06.2017r.

**PRZYJDŹ NA PARADĘ,
OTRZYMASZ W PREZENCIE**

„TURKI 2017”

**XXV PODKARPACKA (XIV OGÓLNOPOLSKA)
PARADA STRAŻY WIELKANOCNYCH**

POD HONOROWYM PATRONATEM MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

30 KWIETNIA

GODZ. 11.00 - UROCZYSTA MSZA ŚWIĘTA W KOŚCIELE
PARAFIALNYM W GRODZISKU DOLNYM

GODZ. 12.15 - PARADA ULICZNA

GODZ. 12.45 - CZĘŚĆ OFICJALNA NA STADIONIE LKS
„GRODZISZCZANKA” W GRODZISKU GÓRNYM

**GODZ.
13.15 - 18.00** - POKAZY MUSZTROWE

ZAPRASZAMY!

PARTNERZY:

SPONSORZY:

PATRONAT MEDIALNY:

UNIJNE ŚRODKI W GMINNYCH SZKOŁACH

Po raz kolejny Gmina Grodzisko Dolne odnotowała dobre miejsce w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”. Tym razem chodzi o opracowanie dotyczące wydatków na oświatę finansowanych z funduszy unijnych w latach 2007-2015. W kategorii gminy wiejskie – Gmina Grodzisko Dolne znalazła się na drugim miejscu w województwie podkarpackim, a 24 miejscu w Polsce.

Pozycje poszczególnych samorządów w rankingu szeregowano w zależności od wielkości pozyskanej dotacji w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W przypadku Gminy Grodzisko Dolne to ponad 503 zł na mieszkańca.

Aktywność i systematyczność gminnego samorządu i szkół w sięganiu po unijne dotacje przyniosła wymierne korzyści w postaci sporych środków unijnych, jakie w badanym przez ekspertów okresie trafiły do gminy na finansowanie bieżących zadań oświatowych. Dla gminy takiej jak nasza, środki te są znaczące. Ogólna wartość

projektów w obszarze edukacji wyniosła ponad 4,5 mln złotych. Wachlarz ich przeznaczenia jest dość szeroki. Największa część dotacji zasilila edukację przedszkolną. Rozbudowano istniejące przedszkola oraz utworzono nowe. W salach powstały miejsca do zabaw, wybudowano place zabaw, zakupiono pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy. Ponadto wzbogacono ofertę zajęć o dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i specjalistyczne, w tym logopedyczne, językowe, informatyczne.

Wiedzę uczniom przemycało w bardzo atrakcyjny sposób. Powstały koła zainteresowań z przedmiotów ścisłych jak matematyka, fizyka, chemia, astronomia, biologia oraz znane dzisiaj już wszystkim, odnoszące międzynarodowe sukcesy w budowie i programowaniu robotów – koła robotyki.

Naukę uatrakcyjniono licznymi wyjazdami studyjnymi. Młodzież miała okazję uczestniczyć w wycieczkach edukacyjnych m.in. do Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego, Szlakiem naftowym – śladami Ignacego Łukasiewicza, Muzeum

Archeologii, Muzeum Kopalni Soli. Odbyły się także liczne wyjazdy do kin, teatrów, rezerwatów przyrody, ogrodów botanicznych i na rzeszowskie uczelnie. W Zespole Szkół w Grodzisku Górnym utworzono pracownię techniki i robotyki, które wyposażono w zestawy do budowania robotów. W zakresie robotyki podjęto również współpracę z partnerami zagranicznymi.

Oceniając z perspektywy czasu podjęte wówczas kroki, dzisiaj śmiało możemy powiedzieć, że wykorzystaliśmy daną szansę. Inwestycja w dzieci i młodzież zwróciła się, a obrona strategii rozwoju gminnej oświaty sprawdza się – podkreśla wójt gminy Jacek Chmura. W planach są kolejne działania umożliwiające rozwój dzieci i młodzieży. Na dniach podpisana zostanie umowa na prowadzenie zajęć z robotyki szkolnej w obydwu zespołach szkół. Kwota dofinansowania to ponad 736 tys. zł. Ponadto gmina pozyskała środki inwestycyjne w kwocie ponad 996 tys. zł. na rozbudowę budynku Zespołu Szkół w Grodzisku Górnym. **MH**

Turki idą!

Idą Turki do kościoła,
Wielka radość dookoła,
Dzielna nasza
straż grobowa,
Chłopcy z Laszczyn
z Chodaczowa.

Tradycyjnie, jak co roku,
Szable błyszczą im
przy boku,
Już do grobu się zbliżają,
Przy nim wartę zaciągają.

Pełnią wartę wieczór,
z rana,
Strzegą grobu
swego Pana,
Tu go nie ma
grób jest pusty,
Leżą płótna
i dwie chusty.

I znów w kościele
zagrzmiały organy,
Chrystus
Zmartwychwstał!
Bracie kochany,
Za grzechy nasze
wszyscy żałujmy,
I po raz drugi
go nie krzyżujmy.

Dowódca Turków
człowiek morowy,
W kompani służył on
honorowej,
W naszej Warszawie,
w naszej stolicy,
Ten głos donośny,
bardzo się liczy.

Komendy wydaje,
Turki go słuchają,
I zaufanie do niego mają,
Wzorowy żołnierz,
każdy go chwali,
Za rok żebyśmy
się z nim spotkali.

Henryk Joniec

RUSZYŁA BUDOWA DZIENNEGO DOMU DLA OSÓB STARSZYCH

Początkiem kwietnia przekazano pod budowę działkę znajdującą się w bezpośrednim sąsiedztwie Urzędu Gminy. Powstanie tu **Dzienny Dom Pomocy oraz siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.**

Nowy obiekt będzie służył mieszkańcom gminy w zakresie szeroko pojętej pomocy społecznej. Na wydzieło-

nej części budynku znajdować się będzie **Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych**, w którym organizowane będą różne formy aktywności zdrowotnej i społecznej seniorów. Dodatkowo nową siedzibę zyska **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.**

Na realizację projektu gmina otrzymała dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w

kwocie niemal 3 mln złotych. Projekt pn. **Budowa Dziennego Domu Pomocy dla Osób Starszych** wraz z nową siedzibą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym realizowany jest w ramach osi priorytetowej VI Spójność przestrzenna i społeczna, Działanie 6.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej, Poddziałanie 6.2.2 Infrastruktura pomocy społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020.

MH

Fundamenty pod nowy budynek

TRWA PRZEBUDOWA KOLEJNEJ DROGI

Gmina Grodzisko Dolne zawarła umowę z firmą **STRABAG Sp. z o.o.**, której przedmiotem jest przebudowa drogi powiatowej nr 1274R w miejscowości Chodaczów i Laszczy-

ny wraz z jej rozbudową w miejscowości Chodaczów. Wartość umowy to niemal 2 mln 950 tys. zł. Wykonawca ma za zadanie wykonać przedmiot umowy do 31 sierpnia br.

Ściągana nawierzchnia drogi w Laszczynach (fot. z dnia 19.04.2017r.)

Zakres robót obejmuje:

- Budowę chodnika na dł. 355 mb. o szerokości 1,5 m (od czerwonej kapliczki do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1273R Grodzisko Nowe – Chodaczów) wraz z poszerzeniem drogi o 0,5 m z kostki betonowej, grubości 8 cm
- Budowę chodnika na dł. 1290 mb. i szerokości 2 m (od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1273R Grodzisko Nowe – Chodaczów do skrzyżowania z drogą gminną na cmentarz w Chodaczowie)
- Budowę zbiornika infiltracyjno – odparowującego
- Budowę kanalizacji deszczowej na długości 1779 mb.
- Budowę dwóch zatok auto-

RUSZA INTERNET ŚWIATŁOWODOWY

W ramach budowy sieci światłowodowego internetu na terenie Gminy Grodzisko Dolne, firma **ENFORMATIC** z Rzeszowa zachęca do zapoznania się ze specjalną ofertą promocyjną na świadczenie usług multimedialnych (telewizja, internet, telefon). Oferta dotyczy mieszkańców miejscowości Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Wólka Grodziska.

Szczegółowe informacje pod numerem tel. 17 717 50 00, e-mail: uslugi@enformatic.pl www.enformatic.pl

busowych

- Poszerzenie drogi o 0,5 m (od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1273R Grodzisko Nowe - Chodaczów do istniejącego chodnika w miejscowości Laszczyzny)
- Wykonanie nawierzchni z betonu asfaltowego grubości 9 cm na całym odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1273R Grodzisko Nowe – Chodaczów do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1259R relacji Gniewczyzna (granica powiatu) – Grodzisko – Giedlarowa. W chwili obecnej wykonawca przystąpił do ściągania nawierzchni drogi w Laszczynach. Z uwagi na prowadzone na drodze prace remontowe, obowiązują objazdy.

MJ

WRĘCZONO STYPENDIA I NAGRODĘ SPORTOWĄ

Mateusz Buszta ze średnią ocen na poziomie 5,64 czy Anna Czerwonka, Jakub Fila, Martyna Krauz i Oliwia Możdżeń ze średnią 5,27. Wyniki w nauce tej, jak i pozostałej zdolnej młodzieży, która złożyła do wójta gminy wnioski o przyznanie stypendiów naukowych, z pewnością zasługują na pochwałę i docenienie.

23 marca br., w Ośrodku Kultury zorganizowano Sesję Rady Gminy, w trakcie której najzdolniejszym, wyróżniającym się uczniom wręczono zostały stypendia wójta.

W uroczystości uczestniczyli rodzice stypendystów oraz dyrektorzy szkół.

Gratulując i zachęcając do starania się o jak najlepsze wyniki, wójt Gminy Jacek Chmura rozdał stypendia za wyniki w nauce, stypendia specjalne i za osiągnięcia sportowe - *Przyznane dzisiaj stypendia to symbol, że gmina dostrzega sukcesy i zaangażowanie uczniów i na ile to możliwe, chce wspierać dążenia do rozwoju, również poprzez stwarzanie takich warunków do nauki, by opisane osiągnięcia były możliwe.*

Młodzież otrzymała finan-

sowe nagrody w wysokości od 150 zł do 500 zł. W sumie przyznano 40 stypendiów naukowych w trzech kategoriach na łączną kwotę 8 750 zł oraz 7 stypendiów specjalnych, które w tej edycji otrzymała młodzież z Zespołu Szkół im. prof. Franciszka Leja z Grodziska Górnego za osiągnięcia w robotyce. Przypomnijmy, że ostatni start w Finale Europy Wschodniej FLL 2017 z budowy i programowania autonomicznych robotów mobilnych w Debreczynie, młodzież ukończyła na bardzo dobrym 5 miejscu na 26 drużyn startujących.

Wójt przyznał także nagrodę specjalną za osiągnięcia sportowe, którą otrzymał Michał Leja za sukcesy w rzucie oszczepem.

Po wręczeniu stypendiów przyszedł czas na specjalny pokaz. Grupa robotyków z Grodziska Górnego zade-monstrowała jak wygląda start drużyny w profesjonalnych zawodach, w których przychodzi im się mierzyć z drużynami z całego świata. Oczywiście cały przekaz

odbywał się w języku angielskim. Drużyna zaprezentowała własną aplikację na telefon PetHelper, dzięki której można dowiedzieć się jak dbać o swojego kochanego pupila.

MH

STYPENDIA NAUKOWE OTRZYMALI:

Stypendia I stopnia:

Rydzik Agnieszka, Buszta Mateusz, Rydzik Aleksandra, Gdańska Wiktoria, Rydzik Anna

Stypendia II stopnia:

Czerwonka Wiktoria, Kulpa Gabriela, Czerwonka Anna, Wawraszek Ada, Fila Jakub, Kulpa Wojciech, Ślanda Paulina, Chmura Katarzyna, Czerwonka Martyna, Krauz Martyna.

Stypendia II stopnia:

Goch Faustyna, Możdżeń Oliwia, Skiba Natalia, Tokarz Magdalena, Tysz Alicja, Cebula Zuzanna, Joniec Weronika, Makosiej Kinga, Pysz Łukasz, Rząsa Amelia, Szałaj Zuzanna, Karakuła Joanna, Kulpa Karolina, Marciniak Laura, Pelc Miłosz, Pytel Małgorzata, Stopyra Kacper, Żak Sylwia, Joniec Ewelina, Kinach Krystian, Kojder Kinga, Leja Szymon, Matuszek Agata, Matuszek Magdalena, Szczęch Kamil.

Stypendia specjalne

otrzymali: Foryt Ilona, Kryla Magdalena, Kulpa Bartłomiej, Pytel Małgorzata, Szczęch Kamil Tokarz Magdalena, Król Sebastian.

Nagrodę specjalną otrzymał Michał Leja

Nagrodzeni za sukcesy w robotyce

W gronie stypendystów mamy „stałych” bywalców

PLASTYCZNY KONKURS Z TURKAMI

W piątek 7 kwietnia br. w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym odbyło się podsumowanie konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Grodzisko Dolne ph. „Turki w obyczajowości grodziskiej”.

Na konkurs napłynęło 42 prace. Po ich obejrzeniu

jury przyznało nagrody i wyróżnienia w trzech kategoriach wiekowych. Nagroda główna trafiła do Dawida Dyjaka, ucznia klasy III z Zespołu Szkół w Grodzisku Górnym.

Lista laureatów oraz galeria prac do obejrzenia na stronie internetowej Ośrodka Kultury.

MH

PARADNE AKCENTY

Trwają przygotowania do Jubileuszowej 25 Podkarpackiej Parady Straży Wielkanocnych. Wiele prac związanych z przyjęciem tak wielkiej liczby oddziałów i gości czeka Ośrodek Kultury, ale nie tylko.

Specjalne zlecenie otrzymała piekarnia GS Sch w Grodzisku Dolnym, która miała za zadanie upiec 14 tysięcy okolicznościowych piernikowych ciastek. Na każdym widnieje wizerunek Grodziskiego Turka. Zamysł organizatorów jest taki, by każdy kto przyjdzie na paradę otrzymał miłą słodką niespodziankę. Mamy nadzieję, że Grodziski Turek również w tej postaci, przypadnie do gustu.

MH

Okolicznościowe ciastko będzie rozdawane w trakcie parady

PAMIĄTKOWY ALBUM Z TURKAMI

Jednym z ważnych punktów Jubileuszowej – 25 Parady Straży Wielkanocnych, jaka będzie mieć miejsce w niedzielę 30 kwietnia w Gminie Grodzisko Dolne, jest wydanie okolicznościowego albumu, poświęconego oddziałom Turków, które co roku uczestniczą w wielkanocnych złotach.

O najnowszy album można będzie pytać w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym tuż po paradzie.

Turki idą...

„25 LAT PSP - PROFESJONALNI, SPRAWNI, POMOCNI”

52 prace plastyczne ze szkół z terenu Gminy Grodzisko Dolne wpłynęło na eliminacje gminne XIX edycji Ogólnopolskiego Konkursu dla Dzieci i Młodzieży 2017 pod hasłem „25 lat PSP – Profesjonali, Sprawni, Pomocni”.

Komisja konkursowa do dalszych eliminacji na szczeblu powiatowym zakwalifikowała następujące prace:

- w grupie I (od 6 do 9 roku życia):

- Joanna Kulińska – Przedszkole Samorządowe w Grodzisku Dolnym
- Natalia Kłosowska - Przedszkole Samorządowe w Grodzisku Dolnym
- Krzysztof Wnęk - Przedszkole Samorządowe w Grodzisku Dolnym
- Natalia Moskal - Przedszkole Samorządowe w Grodzisku Dolnym
- Konrad Bartuś – Szkoła Podstawowa w Laszczynach

- w grupie II (od 10 do 13 roku życia):

- Kacper Joniec - Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym
- Julia Stępień - Zespół

Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym

- Błażej Niemiec – Szkoła Podstawowa w Grodzisku Dolnym
- Wiktoria Gdańska - Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym
- Szymon Kiełbicki – Szkoła Podstawowa w Laszczynach

- w grupie III (od 14 do 18 roku życia):

- Gabriela Rzemiek – Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym
- Magdalena Kryla – Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym
- Daria Drozdowska - Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym
- Katarzyna Chmura - Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym
- Magdalena Pytel - Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym

Zwycięzcom gratulujemy, a wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział i zaangażowanie.

MH

Praca jednego z uczestników konkursu

ZŁAGODZENIE ZAKAZU DLA DROBIU

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał rozporządzenie uchylające rozporządzenie z 20 grudnia 2016 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków. Rozporządzenie uchyla nakaz utrzymywania drobiu i innych ptaków w zamkniętych obiektach budowlanych lub innych miejscach w gospodarstwie.

nie gospodarstwa, gdzie przebywa człowiek, co w naturalny sposób będzie odstraszało dzikie ptactwo od przebywania w zbyt bliskiej odległości. Ponadto drób i ptactwo ma być karmione i pojone w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami. Maty dezynfekcyjne mają być stosowane w obiektach (fermach), gdzie drób utrzymywany jest w systemie bezwybiegowym.

Nowe rozporządzenie wprowadza ogólne środki bioasekuracji, które mają być stosowane przez hodowców drobiu, w celu zabezpieczenia wrażliwego inwentarza przed wystąpieniem grypy ptaków. Drób ma być utrzymywany w sposób ograniczający ich kontakt z dzikimi ptakami (nie oznacza to zamknięcia drobiu) oraz wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których dostęp mają dzikie ptaki. Nowe przepisy mówią przede wszystkim o ograniczeniu dostępu drobiu do otwartych zbiorników wodnych. Hodowcy i producenci powinni starać się wypuszczać drób na tere-

Należy pamiętać przy wykonywaniu czynności związanych z obsługą drobiu (codzienny przegląd stada) o zasadach higieny osobistej, w tym myciu rąk przed wejściem do budynków inwentarskich.

Pełna treść rozporządzenia dostępna na stronie www.piw-lezajsk.pl

ZAPISZ DZIECKO NA TRENING SZKOŁKI PIŁKARSKIEJ

W marcu przy klubie LKS „Grodziszczanka” ruszyła szkołka piłkarska dla chłopców szkoły podstawowej. Zajęcia sportowe prowadzone są na stadionie w każdy poniedziałek o godzinie 16.00.

Celem szkołki jest nabywanie umiejętności gry w piłkę nożną, aktywne spędzanie wolnego czasu i promocja zdrowego, aktywnego stylu życia.

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 661 201 323.

GMINNA BIBLIOTEKA POLECA

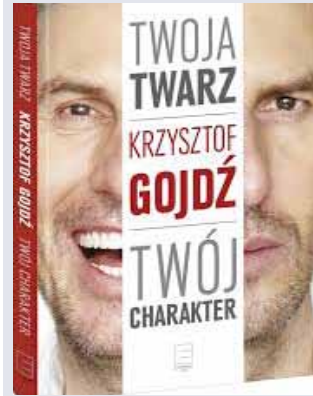

Piotr Czerwiński, „Zespół ojca”, Wielka Litera 2017.

Powieść wielowątkowa, poetycka, wzruszająca i wstrząsająca. Wbrew utartym scenariuszom, które najczęściej dyktuje życie, Czerwiński opowiada o niezwyklej relacji łączącej ojca i syna, która jest wystawiona na próbę przez rozpadające się małżeństwo rodziców. Takie dra-

maty dzieją się w wielu domach, ale niewiele osób mówi o tym głośno. Tam, gdzie dorosli prowadzą ostrą wojnę, ofiarą padają dzieci.

Tam, gdzie rodzice wymierzają sobie ciosy, dzieciom pozostają rany. Wzruszający obraz miłości, odpowiedzialności, niezwykłego porozumienia i determinacji. Jest to również historia o kryzysie wieku średniego i o „drugiej młodości”, która, jak mówi narrator powieści, „jest tylko pierwszą starością”. O starciu świata marzeń z rzeczywistością i codziennością. Wątki te nakładają się na niezwykle, magiczną wręcz relację ojca i syna, opowieść o mieszanym związku Polaka i Francuzki, by stać się dramatycznym obrazem rozstania, rozvodu i desperackiej ojcowskiej walki o ratowanie swej wielonarodowościowej rodziny.

Krzysztof Gojdz, „Twoja twarz, twój charakter”, Edipresse Książki 2016.

Spójrz na mnie, a powiem Ci, kim jesteś. Wystarczy mi tylko chwila, a będę o Tobie wiedział więcej niż Twój mąż czy kochanek. Nie czytam w myślach, czytam z twarzy, bo na niej jest wszystko wypisa-

ne: nieprzespane noce, pułchary na półce, dni, o których nigdy nie zapomnisz. Zdradza Cię twój nos, usta, kolor oczu, przebarwienia na skórze i przygryzione wargi. Możesz liczyć swoje zmarszczki, jak barany przed snem, lub je pożegnać.

Razem ze sztabem najlepszych specjalistów z wielu dziedzin medycyny odmieliśmy twarz przez wszystkie przypadki, by pokazać Ci, co należy zrobić, aby pozostać piękną na zawsze. Wywiady z dermatologiem, ginekologiem, endokrynologiem, dietetykiem pomogą Ci zrozumieć, jakie choroby odciskają swoje piętno na twarzy, a lekarze medycyny estetycznej sprawią, że zapomnisz o tych śladach na zawsze.

Megan McDonald, „Rysiek Zyga. Zdumiewający Pan Magik”, Egmont Polska 2017.

Abrakadabra! Oto Zdumiewający Pan Magik! (znany również jako Rysiek Zyga). Kiedy Rysiek ćwiczy sztuczki na swój pokaz magii, Hania proponuje, że zostanie jego asystentką. Rysiek się zgadza, ale okazuje się, że Hania – czyli Niesamowita Samanta – nie jest ani trochę niesamowita. Kiedy Hania oblewa keczupem czarodziejskiego królika, Rysiek ma jej serdecznie dosyć!

Czy magia Ryśka okaże się na tyle silna, by ocalić ich przyjaźń?

„Czerwone i Czarne 2017.”

Niezwykły portret niezwyklego księdza. Jana Kaczkowskiego pokochała cała Polska za nieprzeciętne poczucie humoru, które pozwalało oswoić ludziom najcięższe choroby a nawet śmierć. Sam, chory na raka, odszedł przed rokiem, ale został we wspomnieniach rodziny i przyjaciół. Ich wspaniałe opowieści pokazują księdza, jakiego nie znaliśmy.

Izabela Bartosz, Kapsyda Kobro-Okołowicz, „Czekam na Was, ale się nie

Krzysztof Kielbasiński, „Garbi”, Wilga 2015.

Książeczka Garbi należy do serii książeczek z autkami, która skierowana jest do najmłodszych czytelników. Książeczki można nie tylko czytać, oglądać ale również kolekcjonować.

Każda z nich stanowi odrębny element układanki! Każda przedstawia odrębną przygodę auta.

Remigiusz Mróz, „Wotum nieufności”, Filia 2017.

Marszałek sejmu, Daria Seyda, budzi się w pokoju hote-

lowym, nie pamiętając, jak się w nim znalazła ani co się z nią działo przez ostatnich dziesięć godzin. Jest przekonana, że stała się ofiarą manipulacji, ale nie wie, kto ani dlaczego może za nią stać. Tymczasem Patryk Hauer, wschodząca gwiazda prawnicy, podczas prac komisji śledczej odkrywa polityczny spisek sięgający najistotniejszych osób w kręgach władzy. Seyda i Hauer znajdują się po przeciwnych stronach sceny politycznej. Dzieli ich wszystko, ale połączy jedna sprawa...

CZAS NA PISANKI

W pierwszych dniach kwietnia odbyły się warsztaty plastyczne, podczas których wychowankowie III grupy edukacyjno – terapeutycznej uczyli się wykonywać pisanki metodą decoupage.

Warsztaty prowadziła pani Małgorzata Słabiak, która pokazywała krok po kroku jak zrobić niezwykle urocze świąteczne ozdoby. Wszyscy z wielkim zainteresowaniem wykonywali poszczególne czynności, a potem podziwiali własne prace.

ORW

Nic tak nie cieszy jak własnoręcznie wykonana ozdoba

LEKCJA ROZWAGI U STRAŻAKÓW

Kolejne z cyklu spotkań tematycznych o zawodach odbyło się w Straży Pożarnej w Łąncucie. Konkretnie w sali edukacyjnej „Ognik” przygotowanej do symulacji zadykowania i pożaru.

Pogadanka edukacyjna dotyczyła zagrożeń wynikających z nieodpowiedniego używania przedmiotów elektrycznych, a także jak należy się zachować w sytuacji niebezpiecznej. Dziękujemy strażakom za

przyjęcie w swojej placówce i ciekawą formę przekazu bardzo ważnej lekcji.

ORW

Piękna i kolorowa sala „Ognik”

DZIEŃ WIELKICH POLSKICH DRAPIEŻNIKÓW

W związku z obchodowym dniem polskich drapieżników (ryś, niedźwiedź i wilk) wychowankowie ORW zapoznali się z dzikimi zwierzętami żyjącymi na terenie naszego kraju.

Po obejrzeniu filmów edukacyjno – przyrodniczych wykonali ciekawe prace różnymi technikami plastycznymi.

ORW

Zabawy i prace plastyczne z drapieżnikami w roli głównej

W KINIE

W ramach terapii spędzania czasu wolnego podopieczni ŚDS obejrżeli w leżajskim kinie MCK polską produkcję filmu „Zerwany kłós”.

Była to historia bł. Karoliny Kózkówny, która podczas I wojny światowej poniosła męczeńską śmierć w obronie wiary.

Leszek Duda

W oczekiwaniu na seans

WIELKANOCNE ŚNIADANIE W ŚDS

W dniu 6 kwietnia 2017r. w Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach, zorganizowano Świąteczne Śniadanie Wielkanocne.

Na uroczystość przybył m.in. sekretarz Gminy Grodzisko Dolne – Grzegorz Potaczka, kierownik GOPS w Grodzisku Dolnym - Andrzej Wikiera, pracownicy jak i również uczestnicy Środowisko-

wego Domu Samopomocy w Laszczynach oraz filii w Zmysłówce.

Kierownik ŚDS powitała przybyłych gości oraz złożyła serdeczne życzenia wielkanocne, po których wszyscy podzielili się święcym jajkiem, i zgodnie z tradycją Wielkiej Nocy zasiedli do wspólnego świątecznego śniadania.

Poczęstunek rozpoczęło od tradycyjnego żurku, któ-

ry podawany jako pierwsza potrawa podczas śniadania wielkanocnego symbolizował zawsze zakończenie Wielkiego Postu. Nie zabrakło także jajek, kielbaski, chrzanu, serników i Wielkanocnej baby. Atmosfera była niezwykle serdeczna i rodzinna, co sprzyjało wspomnieniom i wspólnym żartom.

Leszek Duda

To już kolejna wspólna wielkanoc w placówce

PODOPIECZNI ŚDS NA DRODZE KRZYŻOWEJ

Wielki post rozpoczyna się środą popielcową od posypania głów popiołem.

Główne przesłanie tego czterdziestodniowego okresu koncentruje się na duchowym przygotowaniu chrześcijan do godnego przeżywania świąt Zmartwychwstania Pańskiego, największych świąt chrześcijaństwa związanych z wydarzeniami męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Święta paschalne domagają się specjalnego przygotowania, by móc je należycie przeżyć.

W dniu 10 kwietnia podopieczni Środowiskowe-

go Domu Samopomocy w Laszczynach oraz Filii w Zmysłówce wzięli udział w plenerowej drodze krzyżowej zorganizowanej przy kościele Farnym pod wezwaniem Trójcy Świętej w Leżajsku. Podczas adoracji uczestnicy aktywnie włączyli się w niesienie krzyża i rozważania stacji drogi krzyżowej. Po zakończeniu ceremonii wszyscy zebrani mieli możliwość przyjęcia Sakramentu Komunii Świętej. Dla wielu z nich była to jedyna okazja uczestniczenia w tym obrzędzie wielkopostnym, przygotowującym do Świąt Wielkiej Nocy.

Karolina Klin

Uczestnicy drogi krzyżowej

FINAŁY WOJEWÓDZKIE Z PODWÓRKA NA STADION

W dniu 3 kwietnia 2017r. uczniowie szkoły z Grodziska Dolnego wzięli udział w Finałach Wojewódzkich Turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” w Stalowej Woli. Reprezentowali nasz powiat w kategoriach U-8 dziewczyny i chłopcy, oraz U-10 dziewczyny

Mimo zaciętej walki nie udało się sięgnąć po najwyższe trofea. Tradycyjnie jednak na wszystkich uczestników czekały piękne medale i nagrody, gdyż dostanie się na finały wojewódzkie to już duży sukces. Zawodom towarzyszyła świetna zabawa, a wszystko to przy fantastycznej oprawie rozgrywek i w doskonałej atmosferze fair play. Turniej „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” istnieje od 17 lat. To największy turniej piłkarski dla dzieci w Polsce i w Europie, w którym do tej pory wzięło udział ponad 1,5 miliona dziewcząt

i chłopców z całego kraju. Do trwającej XVII edycji turnieju zgłoszonych zostało ponad 320 tys. dziewcząt i chłopców z całej Polski. Organizatorem turnieju jest Polski Związek Piłki Nożnej, a sponsorem głównym od 11 lat firma Tymbark. Główne cele turnieju to popularyzacja aktywnego stylu życia wśród uczniów szkół podstawowych, wyłanianie piłkarskich talentów oraz spełnianie dziecięcych marzeń. Skala turnieju oraz formuła i wysokości poziom sportowy rozgrywek sprawiają, że w turnieju zagrało wielu obecnych reprezentantów Polski, różnych kategorii wiekowych: Arkadiusz Milik, Marcin Kamiński, Piotr Zieliński, Bartosz Salamon, Tomasz Kędziora, Bartosz Bereszynski, Gracjan Horoszkiewicz, Igor Łasicki, Karol Żwir, Filip Jagiełło, Michał Bartkowiak oraz Paulina Dudek. Ambasadorem Turnieju jest Arkadiusz Milik.

A. Witwer

MOZAIKI MATEMATYCZNE 2017

W dniu 28 marca 2017 r. odbyła się czwarta już edycja, gminnego konkursu plastycznego „Mozaiki Matematyczne”, którego organizatorami są nauczyciele matematyki z Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym.

W tym roku w konkursie wzięło udział 11 uczniów z trzech szkół podstawowych naszej gminy. I tym razem uczestnicy zachwycili jury swoimi przepięknymi, kolorowymi i starannie wykonanymi pracami. Lista osób nagrodzonych przedstawia się następująco:

- I miejsce – Alicja Tysz i Zuzanna Żak (SSP w Wólce Grodziskiej),
- II miejsce – Mateusz Buszta (SSP w Wólce Grodziskiej),
- III miejsca – Hubert Czerwonka (SP w Grodzisku Dolnym), Iwona Pysz (SP w Grodzisku Górnym).

Uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy, natomiast zwycięzcy – nagrody rzeczowe.

Wszystkim uczniom dziękujemy za udział w konkursie, a wygranym serdecznie gratulujemy.

B.K.

Praca Alicji i Zuzanny zdobyła I miejsce

TAK POMAGAM

Wolontariusze Szkolnego Koła Caritas przy współpracy z Samorządem Uczniowskim przeprowadzili w sklepach zbiórkę artykułów spożywczych oraz środków czystości w ramach organizowanej akcji TAK POMAGAM!

Z zebranych darów (ok. 200 kg) przygotowano świąteczne paczki, które trafiły do rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej, a także do osób samotnych.

Wszystkim wolontariuszom i ofiarodawcom dziękujemy.

UDANY DEBIUT NA KONKURSY BOTFORYOU W PRZEJAZDOWIE KOŁO GDAŃSKA

Uczniowie kl. IV- VI szkoły podstawowej Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym chociaż od niedawna poznają świat robotów już wystartowali i odnieśli sukcesy w Ogólnopolskim Konkursie Robotyki BOTforYOU 2017 w Gdańsku.

Gmina Grodzisko Dolne znana jest w świecie z osiągnięć w dziedzinie robotyki. Szkoła w Grodzisku Dolnym dopiero zaczyna tę przygodę, ale bardzo mocnym akcentem. Pan Maciej Polański od niedawna prowadzi zajęcia z uczniami zainteresowanymi budową i programowaniem robotów, a jego uczniowie już wzięli udział w turnieju z robotyki BOTforYOU. Konkurs jest organizowany od 2007 roku, ale trzeci raz odbywał się w Publicznym Gimnazjum w Przejazdowie.

Od tego roku Ogólnopolski Konkurs Robotyki BOTforYOU został podzielony na dwa konkursy: BOTforYOU 2017 (gimnazjum, szkoła średnia) oraz BOTforYOU JUNIOR 2017 (szkoła podstawowa). Nasi uczniowie startowali w konkursie dla juniorów. Konkurs stanowi polskie eliminacje do Światowego Konkursu Robotyki BotBall w USA pod patronatem NASA. Polega on na zbudowaniu przez drużyny biorące udział w konkursie jednego robota oraz zaprogramowaniu go do wykonywania określonych w regulaminie konkursu zadań. Laureatami konkursu oraz zdobywcami nagród zostają 4 drużyny, które przejdą do etapu III. Konkurs wygrywa drużyna, która zwycięży w półfinale i finale III etapu. Osiągnięcia naszych

uczniów:

- I miejsce: TurboBoty w składzie: Patryk Dzierga, Hubert Czerwonka, Michał Mścisz, Karol Ołowiecki
- III miejsce: Agent 07 w składzie: Jakub Trojnar, Paweł Czerwonka
- IV miejsce: Koksy w składzie: Wiktoria Gdańska, Aneta Przeszło, Mateusz Gdański, Jakub Fila.

Te drużyny zostały laureatami konkursu i otrzymały puchary. Przyznano też nagrodę fair play dla drużyny

Agent 07.

Szkołę godnie reprezentowały również drużyny:

- Grodziszczanka w składzie: Seweryn Gdański, Dawid Grzywna, Kacper Stopyra, Piotr Potaczała, Mateusz Trojnar
- Gienio Team w składzie: Jakub Kulpa, Marcin Wlazło, Robert Stęchły, Szymon Ryfa, Szymon Krupa.

Wyjazd do Gdańska był ogromnym przeżyciem dla jego uczestników. Uczniowie bardzo się zaangażowali w zawody i ciężko pra-

cowali na zajęciach. Ostatnie soboty spędzali w szkole, budując i programując roboty pod czujnym okiem trenera pana Macieja Polańskiego. Turniejowi towarzyszyły niezapomniane emocje. Puchary i nagrody rzeczowe są zasłużoną nagrodą.

Monika Fila

PODZIĘKOWANIE

Dyrekcja oraz Uczniowie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym składają serdeczne podziękowanie Panom: Pawłowi Stasiaczkowi – właścicielowi Firmy Farma Prom Polska Spółka z o.o w Krakowie, Zbigniewowi Gdańskiemu – właścicielowi PPUH STAL-SPAW, Stanisławowi Stopyrze - właścicielowi Pracowni Rzemiosł Artystycznych, Tadeuszowi Leji – właścicielowi Firmy Tarmax Sp. z o.o. oraz Janowi Majkutowi – prezesowi Spółdzielni Usług Drogowo Rolniczych w Grodzisku Dolnym, za pomoc finansową i pokrycie kosztów przejazdu do Gdańska na Ogólnopolski Konkurs Robotyki BOTforYOU.

TurboBoty odbierają nagrodę za I miejsce

Ostatnie przygotowania przed startem

Z PAMIĘTNIKA NARKOMANKI

„Mam 18 lat. Cztery lata temu pierwszy raz zrobiono mi zastrzyk... I wszystko się zaczęło. Dwa lata temu zawieziono mnie na pierwszy odwyk, później na drugi. (...) Rodzice sądzą, że koszmar minął...”
B. Rosiek „Pamiętnik narkomanki”.

Tak zaczyna się spektakl, który zaprezentowała grupa teatralna „Improwizacja” w dniu 21 marca br. w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym. Dlaczego w pierwszy

dzień wiosny? Właśnie narkotyki odbierają autorce pamiętnika kilkanaście najpiękniejszych lat młodości. Spektakl jest opowieścią o jej dramatycznej walce z uzależnieniem, o życiu w cieniu śmierci, ale także o odwadze, sile i nadziei. Wydarzenia, momentami wręcz drastyczne, których świadkami są widzowie, rozegrały się w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Autorka w pamiętniku zarysowuje dość bogate tło historyczne (złoty hipów, prote-

sty, stan wojenny) i w wierny sposób przedstawia realia życia w Polsce w tym okresie. W spektaklu spróbowaliśmy oddać tamtą atmosferę. Podstawowym celem spektaklu jest przestroga. Pokazując życie narkomanów, a szczególnie jednej z nich, chcemy chronić młodych widzów przed zagrożeniami związanymi z uzależnieniem. Wszyscy powinniśmy zdawać sobie sprawę, że narkotyki były, ale przecież nadal są, może tylko w innym opakowaniu, ale skutki uzależnienia się nie zmieniają.

Izabela Dzierga, która wcieliła się w główną bohaterkę,

w sposób bardzo sugestywny pokazała, czym jest uzależnienie od narkotyków. Jej gra aktorska zachwycała widzów. Nie można jeszcze wymienić innych młodych aktorów, którzy również sprostali temu trudnemu przedsięwzięciu. Byli nimi: Arkadiusz Czop – Filip, Rafał Krajewski – Alfa, Jarosław Krupa – tata, Karolina Romanowska – mama, Kamila Salwach – nauczycielka i chora psychicznie, Daria Lizak – Iga, Maciej Sowa i Seweryn Horoszko – milicjanci, Tomasz Rynasiewicz – lekarz, Jakub Kubis i Arkadiusz Mazurek – sanitariusze, Gabriela Giedlarowicz – psycholog, Gabriela Grabowicz, Michał Leja, Kinga Nowak – hipisi. Bardzo ważną rolę pełniła muzyka. Tutaj należy wymienić uczniów grających na gitarach i śpiewających: Fausty-na Goch, Alicja Grabowicz, Katarzyna Klin, Arkadiusz Pucia, Rafał Tołpa, Magdalena Słabiak, Joanna Czupich, Aneta Burszta. Dziękuję za współpracę paniom: Izabeli Grzywnie i Alicji Dubiel oraz księdzu Piotrowi Stefańskiemu.

W sugestywny sposób młodzież przedstawiła czym kończy się „zabawa” z narkotykami

Monika Fila

ZDOBILI PISANKI NA WIELKANOC

W okresie poprzedzającym Święta Wielkanocne, mali przyjaciele misji z klas 1-3, młodzież ze Szkolnego Koła Caritas, a także inni chętni uczniowie z Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym wykonali jajka wielkanocne.

Wielkanocne ozdoby uczniów zachwycały swoją oryginalnością i sposobem zdobienia. W wykonanie każdego jajka, włożone zostało wiele pracy i zaangażowania, także rodziców naszych uczniów. A wszystko

po to, aby poprzez dochód z ich sprzedaży, wesprzeć osoby potrzebujące i małych przyjaciół z Madagaskaru.

E. Matula

Wiele jest sposobów na zdobienie wielkanocnych pisanek

WIDZIELI JAK POWSTAJE CHLEB

W czwartek 16 marca 2017 roku dzieci z obu grup przedszkolnych Przedszkola Samorządowego w Grodzisku Górnym wybrały się na niecodzienną wycieczkę do Piekarni GS SCH w Grodzisku Dolnym.

Wycieczka, w której dzieci wzięły udział pozwoliła im zobaczyć, jak wygląda piekarnia od środka. Kierownik piekarni pani Danuta Lizak ser-

decznie powitała przedszkolaków i zaprosiła do zwiedzania budynku. Najpierw oprowadziła nas po najważniejszych pomieszczeniach, tj. magazynie, w którym przechowuje się duże ilości mąki do wyrobu pieczywa, następnie do pomieszczeń, gdzie wyrabia się ciasto na chleb i wyrasta ono w formach, potem tam, gdzie chleb jest pieczony w wielkim piecu i wyjmowany na ruchome rega-

ły oraz gdzie kroi się go na równiutkie kromki w całości i foliuje specjalnym urządzeniem. Maluchy zobaczyły także maszyny, które pomagają w pracy piekarzowi oraz poznały produkty używane do wyrobu chleba. W piekarni wszystko było dla dzieci ciekawe, ale najwięcej zachwyty wzbudziły w nich ogromne piece do wypieku pieczywa, ciasteczek i paluszków, bo i takowe są pieczone w piekarni.

Po zwiedzeniu piekarni przedszkolaki zostały poczęstowane pysznymi bułeczkami i rogalikami, które zjada-

ły z wielkim apetytem. Na zakończenie grupa dzieci obdarowała pracowników piekarni własnoręcznie wykonanymi laurkami w podziękowaniu za ich codzienny trud przy wykonywaniu tej ciężkiej i mozolnej pracy.

Dzieci wróciły z wycieczki zadowolone i pełne wrażeń. Dziękujemy pracownikom piekarni za miłe przyjęcie, gościnność i radosną atmosferę.

„Jak powstaje chleb?” – na to pytanie nasze przedszkolaki doskonale potrafią już odpowiedzieć.

Danuta Kuras

Pieczenie chleba

W ramach wdzięczności panie z piekarni otrzymały prace plastyczne

I POWIATOWY KONKURS WIEDZY O KRAJACH ANGLOJĘZYCZNYCH

Budzenie i rozwijanie zainteresowań wśród uczniów kulturą krajów anglojęzycznych oraz motywowanie do nauki języka angielskiego, to główne cele jakie przyświecały I Powiatowemu Konkursowi Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych. Finał konkursu odbył się w dniu 23 marca br., w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym.

19 uczniów z 10 gimnazjów z powiatu leżajskiego zmierzyło się z testem składającym się z 7 zadań o tematyce związanej z wybranymi krajami anglojęzycznymi.

Konkurs wygrała uczennica z Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym

Nie był to łatwy test – wszak to konkurs! – sprawdzał nie tylko umiejętność sprawnego posługiwania się językiem angielskim, ale przede wszystkim wiedzę uczniów w zakre-

sie znajomości państw anglojęzycznych, czyli Zjednoczonego Królestwa, Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii i Irlandii, a pytania dotyczyły znajomości między innymi

geografii, historii, znanych postaci, zabytków czy atrakcji turystycznych.

Najlepsze wyniki uzyskali:

- I miejsce – Katarzyna Chmura z ZS w Grodzisku Dolnym
- II miejsce – Joanna Upchurch z Gimnazjum Miejskiego w Leżajsku
- III miejsce: Zuzanna Ćwikła z ZS w Kuryłówce oraz Katzper Michno z ZS w Giedlarowej

Uczniowie z najwyższymi wynikami zostali wyróżnieni dyplomami oraz nagrodami rzeczowymi, a pozostali uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy. Gratulujemy zwycięzcom i zapraszamy do kolejnej edycji!

Anna Zygmunt

WSZYSCY DLA WSZYSTKICH

W ramach cyklu spotkań z osobami wykonującymi różne zawody, kolejnym gościem w Szkole Podstawowej w Laszczynach, była Pani Edyta Wróbel – Kosior położna – pielęgniarka pracująca w Szpitalu Specjalistycznym Pro – Familia w Rzeszowie.

Pani Edyta szczegółowo zapoznała dzieci i uczniów naszej szkoły ze swoją pracą, zaprezentowała podstawowy sprzęt medyczny wykorzystywany w tym zawodzie, opowiedziała o wykonywaniu podstawowych zabiegów medycznych, robieniu zastrzyków, pomiarze ciśnienia, pobieraniu krwi, zakładaniu opatrunków i innych ciekawych rzeczach.

Odpowiedziała również na szereg pytań związanych z niesamowitymi przypadkami, które napotyka codziennie w swej pracy. Spotkanie było niesamowicie ciekawe, a dzieci i uczniowie z ogromną przyjemnością słuchali i podziwiali zaproszonego gościa.

Serdecznie dziękujemy Pani Edycie za wizytę w szkole i mamy nadzieję, że inni zaproszeni goście również z przyjemnością nas odwiedzą i zechcą opowiedzieć nam o swej pracy.

Jednakże w niemalże tym samym czasie 21 marca („Pierwszego Dnia Wiosny”) cała szkoła wybrała się na wspaniałą wycieczkę pt. „Śladami lokalnych zakładów pracy” po Gminie Gro-

dzisko Dolne. Odwiedzono Posterunek Policji, Poczta oraz Piekarnię. Również w tych miejscach pracownicy opowiedzieli dzieciom o swej pracy, jak również pokazali miejsca swojej pracy. Wrażeniom nie było końca. Zajęcia były niesamowicie

ciekawe, a dzieci i uczniowie z ogromną przyjemnością słuchali opowieści.

Dziękujemy wszystkim za możliwość zwiedzenia „Lokalnych przedsiębiorstw.”

Kulminacyjnym punktem wycieczki tego dnia było topienie Marzanny na rzece Wisłok w Chodaczowie.

Wioleta Niemiec

Wizyta na posterunku policji w Grodzisku Dolnym

Gościem specjalnym w szkole była pani położna

Przy okienku pocztowym

TEATRALNY SUKCES PRZEDSZKOLAKÓW

Wychowankowie Przedszkola Samorządowego w Grodzisku Dolnym zajęli II miejsce w konkursie teatralnym zorganizowanym przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Leżajsku w ramach VIII Powiatowej Przedszkolady.

Konkurs pod hasłem „Drogie dzieci, co dobrego słycać w sieci, czy w cyberprzestrzeni możemy czuć się czymś zagrożeni?” odbył się dnia 30 marca 2017r. we Franciszkańskim Ośrodku Kultury przy Bazylice OO. Bernardynów w Leżajsku.

**R. Wnęk
B. Jagustyn**

Przedszkolaki odebrały nagrodę za II miejsce

KOMPOSTOWANIE - PROSTY, TANI I SKUTECZNY SPOSÓB NA EKOLOGICZNE UPRAWY

Dawniej na wsi nic się nie marnowało, a wszelkie odpadki żywności trafiały do korytek zwierząt hodowlanych. Dziś z krajobrazu wiosek znikają stajnie, obory, kurniki i tylko zawodowi rolnicy lub najwytrwalsi hodują zwierzęta na sprzedaż, albo na własne potrzeby.

Eksperti oceniają, że wśród wyrzucanych śmieci aż 70% stanowią odpady biodegradowalne, czyli takie, które zamiast lądować na wysypiskach, gdzie straszą odorem i przyciągają szczury, mogłyby zostać wykorzystane do produkcji ekologicznego nawozu, czyli kompostu. Wystarczy chcieć – trzeba tylko znaleźć odpowiednie miejsce w ogrodzie, a przy niewielkim nakładzie pracy od czasu do czasu reszta zrobi się sama. Ścisłe przestrzeganie wskazówek fachowców w ogrodniczej prasie czy w Internecie, dla niektórych może być nadmiernym zawracaniem głowy, na co może zabraknąć czasu i zapału. Wystarczy stosowanie podstawowych reguł - kompost i tak powstanie, w najgorszym wypadku trochę mniej wartościowy.

Po pierwsze - miejsce powinno być zacienione, bo do kompostowania niezbędna jest wilgoć, ale nie może być z kolei zalewane przy opadach tak, aby stała w nim woda. Nie musi być ogrodzone, może to być po prostu sterta odpadków, jeśli to nie przeszkadza ze względu na estetykę. Oczywiście można obłożyć jakimś płótkiem, z tym, że nie szczelnie, aby po bokach mogło do środka przenikać powietrze. Oгородzić można więc deskami, palikami, ale nie betonem. Przy nie-dużej ilości odpadów można wykorzystać nawet skrzynkę, na przykład po jabłkach. Bar-

Duży kompostownik

dziej wymagający mogą kupić kompostownik z tworzywa sztucznego, który ma specjalny system napowietrzania, a z racji tego, że jest zamknięty podnosi temperaturę we wnętrzu, co przyspiesza cały proces.

Niektórzy rezygnują z zakładania kompostownika obawiając się nieprzyjemnego zapachu. Otóż prawidłowo założona przyzma na odpadki nie śmierdzi, chyba, że wrzucimy tam zepsute mięso, czy nabiał. Do kompostowania nadają się jedynie resztki pochodzenia roślinnego, a te, jeśli zapewnimy dostęp tlenu będą butwieć, tak jak w lesie butwieją zeszłoroczne liście, czy gałęzie, a przecież las zazwyczaj pachnie. Ten proces zachodzi pod wpływem bakterii tlenowych, natomiast w przypadku braku tlenu do roboty zabierają się bakterie beztlenowe powodując gnienie, któremu towarzyszy wydzielanie się substancji o brzydkim zapachu, takich jak amoniak, siarkowodór i kwas masłowy. Kompost, w którym odpadki zamiast zbutwieć zgniją, nie będzie miał tak wysokiej jakości. Dobrze jest więc zadbać o dostęp powietrza, najlepiej przekopując przyzme co kilka miesięcy, albo przynajmniej spulchniając widłami.

Jest jeszcze inny sposób napowietrzania - przekładanie

warstw gałęziami. Dużą rolę w tym odgrywają także dżdżownice. Uważa się, że nasze rodzime gatunki dżdżownic (a jest ich 32) trudno zatrzymać w kompostowniku, bo z natury lubią się daleko przemieszczać, więc szybko się rozleżą. Jednak z mojego doświadczenia wynika co innego. Kompostownik mamy od ponad dwudziestu lat i wkrótce po założeniu, gdy zaczęły tam trafiać kuchenne odpadki pojawiły się w nim dżdżownice. Tuż pod powierzchnią są ich całe roje, co dla niektórych wrażliwych osób może się wydawać nieco obrzydliwe. Dopóki te zwierzęta mają stałe dostawy jedzonka nigdzie się nie wybierają.

Dżdżownice odgrywają nie tylko w kompostowaniu, ale i w glebie olbrzymią rolę. Aby móc się posuwać do przodu muszą zjeść to, co przed sobą napotkają, czyli ziemię i gnijące szczątki roślin. W ten sposób drążą korytarze spulchniając podłoże i ułatwiając dostęp powietrza (same też potrzebują tlenu), a także przenikanie wody. Ziemia nie jest pożywieniem, więc wydalają ją wraz z resztkami organicznymi i to one właśnie są cennym nawozem – to tak zwany biohumus. Dżdżownice przyspieszają więc powstawanie kompostu, a przy okazji mieszają go, bo zjada-

jąc szczątki w jednym miejscu usuwają resztki zupełnie gdzie indziej. Podobno ulubionym przysmakiem tych zwierząt są torebki z fusami po herbacie. Nie znoszą natomiast obecności nawozów sztucznych, dlatego uciekają z pól, które są nimi nawożone. W ten sposób, między innymi, można się przekonać, czy dana uprawa jest ekologiczna.

Do kompostowania można też kupić specjalny gatunek dżdżownic- tak zwane kalifornijskie i te już na pewno nigdzie nie poleżą, bo środowisko butwiejących odpadów roślinnych to dla nich po prostu pełnia szczęścia. Są efektywniejsze od naszych, bardziej żarłoczne i szybko się rozmnażają, a ich obecność skraca kompostowanie.

Cały proces można także przyspieszyć stosując środki dostępne w sklepach ogrodniczych. Są to albo specjalne nawozy zawierające niezbędne składniki do rozwoju mikroorganizmów i enzymy rozkładające martwą materię organiczną lub gotowe kultury bakterii powodujących tlenowy rozkład.

Jak wspominałam do kompostowania nadaje się wszystko, co pochodzi od roślin – odpadki z kuchni, obierki, ogryzki, fusy, resztki jedzenia, skoszona trawa, trociny, liście, zwiędłe rośliny, ziemia z doniczek, ale także papier, raczej niezadrukowany, bo farba drukarska to chemia, chociaż niektórzy kompostują także gazety. Tektura też jest wskazana, nawet zużyte papierowe ręczniki oraz materiały z lnu i bawełny. Nie powinno się wrzucać na przyzme zarażonych roślin - najlepiej je spalić. Eksperti nie zalecają też kompostowania surow-

ców pochodzenia zwierzęcego z obawy, że temperatura wewnątrz przyzmy nie wystarczy, aby unieszkodliwić rozwijające się w nich drobnoustroje. Chwasty usunięte z grządek nie powinny zawierać nasion, bo potem wraz z kompostem trafią do uprawy i wykiełkują. Chyba, że przyzma będzie stale wilgotna i często napowietrzana – wówczas temperatura towarzysząca rozkładowi wzrasta nawet do 60 stopni i w takich warunkach nasiona

giną, a kompost tworzy się w rekordowym czasie kilku tygodni.

Gotowy do zastosowania produkt nie zawiera już żadnych szczątków, jest jednolity, ciemny, pulchny i pachnie ziemią. Oznaką jest również brak w nim dżdżownic, bo jedzenie się skończyło, więc się wyniosły. Jeżeli przyzma nie była przekopywana, a odpadów stale przybywało, to po usunięciu ogrodzenia wyraźnie będzie widać z boku dolną gotową warstwę

ziemi, a nad nią tę, w której jeszcze żerują dżdżownice.

Kompost to po prostu próchnica o składzie podobnym do obornika, która poprawia strukturę gleby. Dzięki niemu podłoże łatwiej chłonie i zatrzymuje wodę, a rośliny lepiej przyswajają składniki. Stosując kompost nie ma obawy przenawożenia gleby. Wszelkie ekologiczne uprawy oprócz niestosowania środków ochrony roślin oparte są na nawożeniu obornikiem, zielonym nawo-

zem i właśnie kompostem. Nadaje się dla roślin doniczkowych, chyba, że dany gatunek akurat nie toleruje zasobnego podłoża, albo woli ziemię gliniastą, czy piaszczystą.

W obecnym czasie, gdy obornik na wsi to wręcz rarystas, a granulowany sporo kosztuje, można nawozić za darmo. Na początek wystarczy wiadro pod zlewem na odpadki i kawałek miejsca w cieniu w ogrodzie.

Małgorzata Majka

SŁONECZNA WITAMINA

Pomaga w utrzymaniu zdrowych kości i zębów, ułatwia wchłanianie wapnia i fosforu z przewodu pokarmowego oraz utrzymanie prawidłowego poziomu wapnia we krwi. Pomaga zmniejszyć ryzyko upadku związane z niestabilnością postawy i osłabieniem mięśni u osób starszych. Pomaga też w prawidłowym funkcjonowaniu układu odpornościowego oraz mięśni. Witamina D – bo o niej mowa, jest jedną z tych, które najtrudniej dostarczyć naszemu organizmowi.

Witamina D w naszym organizmie może pochodzić z dwóch źródeł – syntezy skórnej oraz diety. Najważniejszym źródłem witaminy D jest słońce. Synteza skórna pod wpływem promieniowania słonecznego UVB może pokryć aż 90% dziennego zapotrzebowania na witaminę D!

Wytwarzanie witaminy D w skórze – od czego zależy?

Efektywność skórnej syntezy witaminy D jest zależna od wielu czynników, takich jak: szerokość geograficzna, pora roku, pora dnia, grubość pokrywy chmur, stopień zanieczyszczenia powietrza, czas ekspozycji na promieniowa-

nie słoneczne, powierzchnia ciała poddana działaniu promieni słonecznych, stosowane kremy z filtrami UV-B, odzież, wiek, pigmentacja skóry.

Czy niezbędną dawkę witaminy D można zapewnić sobie z pożywieniem?

Najwięcej witaminy D zawierają tłuste ryby morskie, takie jak węgorz, łosoś, czy makrela. Dobrym źródłem wita-

my D, są także oleje tłoczne na zimno. Żeby zapewnić sobie niezbędną dawkę 1000 j.m. witaminy D należałoby codziennie zjadać 100g świeżego węgorza, 200g łososia, lub 660 g makreli. Witamina D znajduje się również w innych produktach żywnościowych, jednak aby zapewnić sobie niezbędną dawkę 1000 j.m. witaminy D należałoby codziennie zjadać np. 20 jajek, kilka kilogramów żółtego sera lub wypijać aż 80 litrów mleka.

Witamina D - witamina słońca?

Efektywna synteza skórna witaminy D zachodzi właściwie wyłącznie od końca kwietnia do początku września, w słoneczne dni, pomiędzy godziną 10.00 a 15.00. Należy wtedy przebywać na słońcu przez minimum 15 minut dziennie i mieć odsłonięte przynajmniej 18% powierzchni ciała (twarz, przedramiona i częściowo nogi) oraz nie należy stosować filtrów przeciwsłonecznych.

źródło: Internet

STOP POŻAROM TRAW

ZIEMIA JEST TYLKO JEDNA

36 442

pożarów
traw w 2016 r.

9 251

pożarów
odnotowano tylko
w marcu i kwietniu 2016 r.

120,36 km²

traw spłonęło
w całej Polsce,
powierzchnia
Miasta Toruń

81

osób zostało
rannych w skutek
pożarów traw
w 2016 r.

59

osób zmarło
w skutek pożarów
traw (2011-2016)

255 094

strażaków gasiło
w 2016 r. pożary traw

Zanim podpalisz trawę zastanów się - **PROSZĘ!**

36 000 pożarów to koszt **26 mln** nie wydanych posiłków dla dzieci w szkołach, to połowa populacji naszego kraju. Łączna powierzchnia pożarów traw w kraju jest tak duża jak powierzchnia jednego z najsympliczniejszych historycznie miast **TORUNIA**. Straty wyrządzone przez pożary traw to suma **ok. 9 mln zł** - to koszt 9 nowych, niewybudowanych przedszkoli.

NIE WARTO RYZYKOWAĆ - NA SKUTEK JEDNEJ, NIEODPOWIEDZIALNEJ DECYZJI BARDZO ŁATWO
STRACIĆ DORÓBEK SWOJEGO ŻYCIA, ALE I... SAMO ŻYCIE!

www.StopPozaromTraw.pl | fb.me/StopPozaromTraw | [#StopPozaromTraw](https://twitter.com/StopPozaromTraw)

**STOP
POŻAROM
TRAW**

PRODUCENT OLEJÓW

TŁOCZONYCH NA ZIMNO

Robert Kochman
P.P.H. Owita
Grodzisko Dolne 688a
tel. 888 897 294
880 176 177
www.owita.pl
e-mail: info@owita.pl

CENNIK:

Olej lniany: 250 ml - 12 zł
500 ml - 20 zł

Olej z czarnuszki: 100 ml - 22 zł
250 ml - 45 zł

Olej z ostropestu: 100 ml - 10 zł
250 ml - 20 zł

Olej kokosowy: 200 ml - 12 zł
500 ml - 25 zł

Olej z wiesiołka: 100 ml - 22 zł
250 ml - 45 zł

Olej rzepakowy: 500 ml - 15 zł

Olej z dyni: 100 ml - 15 zł
250 ml - 30 zł

Zimnotłoczony olej z pestek dyni o zielono-brązowej barwie i orzechowym aromacie to cenne źródło jedno- i wielonienasyconych kwasów tłuszczowych (80%), witamin: A, B, E, C i D oraz minerałów: potasu, cynku i seleniu. Zawarte w nim fitosterole odgrywają ważną rolę w profilaktyce chorób prostaty, a kukurbitacyna działa na pasożyty układu pokarmowego.

Zastosowanie:

- w **przemysle kosmetycznym** stosuje się przy każdym typie skóry, a szczególnie polecany dla skóry suchej, łuszczącej się, pękającej i dojrzałej (wygląda zmarszczki). Przeciw rozstępom używany jest jako dodatek do olejków, kremów i peelingów. Wykazuje właściwości nawilżające, natłuszczające i wygładzające. Dzięki dużej zawartości potasu działa oczyszczająco i rozjaśniająco na skórę
- w **medycynie naturalnej** stosuje się do leczenia objawów wczesnego stadium przerostu gruczołu krokowego, miazdżycy, schorzenia pęcherza i dróg moczowych oraz do walki z pasożytami układu pokarmowego
- w **kuchni** należy stosować na zimno, jako dodatek do zup, sałatek a nawet słodkości.

Źródło: Aleksander Ożarowski, Władław Jaroniewski „Rośliny lecznicze i ich praktyczne zastosowanie” - Instytut Wydawniczy Zwitaków Zawodowych Warszawa 1987, „Skład kwasów tłuszczowych olejów zalecanych w profilaktyce chorób cywilizacyjnych” - Karolina Lozna, Agnieszka Kiza, Marzena Spyczyńska, Jadwiga Biernat - Problemy Higieny i Epidemiologii - Rocznik 2012, tom 93, numer 4, https://pik.wikipl.edu.pl/vi-ki/Olej_z_pestek_dyni.

Spzedaż:

Codziennie u producenta, możliwość dowozu lub wysyłki po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym

PROMOCJA WIOSENNA

FOTELEK ROWEROWY MOCOWANY DO BAGAŻNIKA I DO RAMY
IDEALNY NA WIOSENNE PRZEJAZDŹKI!!!

154,90 zł

sezamek
wszystko dla dzieci

GIEDLAROWA 278, 37-300 LEŻAJSK, TEL: 17 2425 890

Crystal
Ballroom

DOM WESELNY W GRODZISKU DOLNYM

ZORGANIZUJE DLA CIEBIE

WESELE

WOLNE
TERMINY
2017-2018

KOMUNIE, CHRZCINY, URODZINY, IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWĄ,
 STYPĘ, CATERING, OBIAD RODZINNY, WYNAJEM ALTANY Z DUŻYM GRILLEM I BAREM
NOCLEGI

ORGANIZACJA PRZYJĘCIA WESELNEGO JUŻ OD 130ZŁ/OS.
 IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE, CATERINGI ORAZ STYPY JUŻ OD 25ZŁ/OS.

WIĘCEJ O SALI I TERMINACH

Biuro Domu Weselnego znajduje się w Hotelu Restauracji Stokrotka w Giedlarowej 278
 www.wesela-crystal.pl, e-mail: biuro@wesela-crystal.pl, tel. 609-482-000, 661-946-464

STOKROTKA